

Saksframlegg

Vår ref. 24/1816 - 2
Saksbehandler Marit Leschbrandt
Dato 28.02.2024

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
002/2024	Formannskapet	07.03.2024

Evaluering av kommunalt næringsfond 2024

Kommunedirektørens anbefaling

Næringsfondet videreføres.

For 2024 blir det en søknadsrunde på høsten.

Retningslinjene for fondet endres slik:

Under formål så legges det til et nytt kulepunkt under forhold som vektlegges ved tildeling:

·klima- og miljøhensyn

Sammendrag

Lyngdal kommunale næringsfond ble etablert i 2020 med første søknadsomgang i juni 2020. Siden den gang har det vært tildelt midler i april og oktober i 2021 og 2022. Etter siste søknadsrunde i oktober 2022 ble det bestemt at næringsfondet skulle evalueres. I denne saken fremlegges evalueringen.

Resultatene fra spørreundersøkelsen som er gjennomført blant de som fikk tilskudd og analysen av omsetning før og etter mottatt tilskudd viser at næringsfondet har bidratt positivt. I tillegg vurderes det at en kommune som ønsker å fremstå som positiv og attraktiv bør ha et næringsfond som gründere og andre kan få støtte fra.

Det anbefales derfor at ordningen med kommunalt næringsfond videreføres.

Bakgrunn for saken

Næringsfondet ble etablert i 2020 og første søknadsmulighet var i juni 2020. Deretter har det vært søknadsfrist 1. april og 1. oktober i 2021 og i 2022. I 2020 ble det satt av 3 mill til næringsfondet. Disse midlene er nå brukt opp ved at 48 søkere har fått innvilget til sammen kr 2.871.250,-. Totalt omsøkte midler i perioden juni 2020 til oktober 2022 er kr 10.525.600,-. Antall helt eller delvis innvilgede søknader er 48 der samlet innvilget sum er kr 2.871.250,-.

Noen virksomheter har søkt flere ganger og to søkere har fått innvilget 3 søknader hver med til sammen hhv. kr 335.000 og kr 220.000.

Hensikten med næringsfondet er å styrke nyskaping, innovasjon og næringsutvikling i kommunen. Tilskuddene skal gå til bedrifter og nyetableringer som bidrar til vekst ved å videreutvikle eller skape nye arbeidsplasser i kommunen.

Følgende forhold har vært vektlagt:

Prosjektets vekst- og utviklings potensiale

Betydningen for næringsutviklingen i Lyngdal

Søkers mulighet for å lykkes

Bærekraftperspektivet

Blå og grønn næring

Nettverksbygging/ samarbeid/ næringsklynge

Støtten kan utgjøre inntil 50 prosent av tiltaket.

Per 01.01.2024 står det kr 691.000 på fondet. Det er budsjettert med årlig avsetning til fondet på kr 200.000.

Formannskapet 07.03.2024

Behandling:

Evaluerings av kommunalt næringsfond, foreslått av Eivind Arnt Husøy, Arbeiderpartiet :

Forslag likt som kommundirektør, men med tillegg som følger:

"Støtten kan utgjøre inntil 50% av tiltaket: Summen av tildelinger skal som hovedregel utgjøre inntil 50% av fondets størrelse ved inngangen av året.

Votering nr 1 - Votering over forslag

Opprinnelig forslag: 0 stemmer (0%)

Forslaget fra AP - Evaluering av kommunalt næringsfond: 7 stemmer (100%) - AP 1, FRP 2, H 1, KrF 1, SP 1, V 1

Formannskapet - 002/2024 vedtak:

Næringsfondet videreføres.

For 2024 blir det en søknadsrunde på høsten.

Retningslinjene for fondet endres slik:

Under formål så legges det til et nytt kulepunkt under forhold som vektlegges ved tildeling:

·klima- og miljøhensyn

Støtten kan utgjøre inntil 50% av tiltaket: Summen av tildelinger skal som hovedregel utgjøre inntil 50% av fondets størrelse ved inngangen av året.

Faglig vurdering

For å evaluere nytten av næringsfondet er det benyttet spørreskjema til søkerne som har fått tilskudd og en analyse av regnskapene.

Spørreskjema

Det er sendt ut et spørreskjema til de 48 søkerne som har fått innvilget søknaden om støtte.

Av de totalt 48 utsendte spørreskjemaene har det kommet inn 25 svar. Dette gir en svarprosent på 52%.

1.Hvor langt er prosjektet kommet? Er det ferdig, igangsatt eller på vent. Dersom det er på vent – hva skyldes det?

10 prosjekter er ferdigstilt

14 er igangsatt på det tidspunkt spørreskjema er sendt ut

1 er på vent, men igangsettes mot slutten av året

2. Er tildelte midler benyttet slik som presentert i søknaden?

20 av prosjektene er helt i tråd med søknad

5 er foreløpig delvis benyttet grunnet uforutsatte forsinkelser og/eller andre utfordringer (NB! det ble spurt om tilbakemeldinger på bruk av midlene tett opptil tildelingstidspunktet)

3. Har støtten hatt forventet effekt?

20 svarer at støtten har hatt forventet effekt

5 svarer at det er for tidlig i prosessen, og at resultatet først vil vises i 2021 (fra første tildeling i juni 2020)

4. I hvor stor grad vil tildeling påvirke videre drift og utvikling av din næring? (noen utsagn)

Stimulerer til videre drift og ny giv!

På det tidspunktet det var tildeling var dette helt avgjørende for vår utvikling

Tidligere tildeling har vært et sterkt bidrag til realisering av overstående. Viktig har det også vært som tidligfase bekreftelse fra andre om at dette er et produkt og foretak som det er verdt å satse på.

Det var en fin inngangsport for videre drift som økte omsetning for å kunne ansette en person 50%.

5. Hvilke resultat og effekt ser du for deg på kort og lang sikt? (utdrag fra utsagn).

Omsetningsøkning

Styrke merkevaren

Økt synlighet

Helårsdrift

Økt kundegruppen

Mer forutsigbarhet

Flere arbeidsplasser

Kontinuitet

Jeg ser at vi kan fortsette med utviklingen av vårt prosjekt, som mange har dratt god nytte av. Vi ser det at vi har en mulighet til å videreføre våre planer som har vært en målsetning.

Å være i stand til å opprettholde driften og arbeidsplasser slik det er nå.

Oppsummering - spørreundersøkelsen:

Det er sannsynlig at det er større svarprosent blant dem som lykkes enn dem som ikke fikk det til. Likevel viser spørreundersøkelsen at tilskuddene fra næringsfondet har vært viktige både for oppstartsbedrifter og etablert bedrifter.

Analyse av regnskapene - evaluering av tall før og etter tildelingen

29 av virksomhetene som har mottatt tildeling har offentlige tall. Disse er tilgjengelige for allmennheten. Det vil si at 19 søkere ikke har offentlige tall grunnet at søker er enkeltperson foretak, forening eller annet. Evalueringen er basert på tall til og med 2022. Tall fra 2023 er ikke tilgjengelig og derfor ikke med.

De 29 virksomhetene med offentlig regnskap har hatt følgende utvikling:

2 oppstartsbedrifter går fra kr 0 i omsetning til plussomsetning etter tildeling

16 virksomheter går fra plussomsetning før tildeling til økt omsetning etter tildeling

6 virksomheter går ned i omsetning fra før tildelingen til etter tildelingen

5 virksomheter har plussomsetning før tildelingen og har 0 i omsetning eller er ute av markedet etter tildeling

Oppsummering - analyse av regnskapstall:

Analysen av omsetningstall før og etter tilskuddet ble gitt gir indikasjoner på at tilskudd fra næringsfondet kan ha hatt betydning for flertallet av mottaksbedriftene. Tilskuddene fra næringsfondet er så små at det kan være vanskelig å trekke en entydig konklusjon.

Spørreundersøkelsen og analysen av regnskapet viser at tilskuddene som er gitt fra næringsfondet kan ha gitt en effekt.

Spørsmålet er om midlene kan anvendes enda bedre ved å samle seg om større prosjekt med et større beløp. Det finnes etablerte satsninger som etterspør mer tilskudd som f.eks. rekrutteringsprosjektet med bo- og blilyst portal, havvindsatsningen SOWE m.fl.

På den andre siden bør en kommune som ønsker å utvikle et sterkere næringsliv med økt stedsattraktivitet ha et næringsfond slik at kommunen kan bidra med midler til å styrke gründerideer og virksomheter som trenger det. De fleste kommuner har næringsfond.

Kommunedirektøren anbefaler at ordningen med kommunalt næringsfond videreføres.

Foruten de tidligere bruke vurderingskriteriene ønsker kommunedirektøren å styrke kriteriet som omhandler klima og miljø. Klima- og miljøhensyn vil tvinge seg frem og

kan innebære en krevende omstilling spesielt for SMB som har begrenset med ressurser utover drift.

I dag er det følgende forhold som skal vektlegge ved vurdering av om det skal gis tilskudd:

Prosjektets vekst- og utviklingspotensiale

Betydningen for næringsutviklingen i Lyngdal

Søkers mulighet for å lykkes

Bærekraftperspektivet

Blå og grønn næring

Nettverksbygging/ samarbeid/ næringsklynge

Det foreslås at det legges til et nytt kulepunkt:

Klima- og miljøhensyn

Siden saken behandles nå, foreslås at at det kun blir en tildeling i år - høsten 2024.

Konsekvenser for levekår

Med det kommunale næringsfondet ønsker kommunen å styrke næringsutvikling og dermed levekår i kommunen.

Økonomiske konsekvenser

Årlig tilskudd til næringsfondet på kr 200.000 opprettholdes.

Konsekvenser for klima og miljø

Med et nytt tildelings kriteriet som fremmer klima- og miljøhensyn ønsker kommunedirektøren å styrke fokuset på de grønne verdiene

Vedlegg:

Retningslinjer for Lyngdal kommunale næringsfond vedtatt KS 140520 sak 39 2020.docx